

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte - Petru Ursache,
judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Sîrbu Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2011, în cauza penală în privința lui

Sîrbu Oleg Ilie, născut la 24.06.1979,
originar din s. Lazo, r-nul Orhei, domiciliat
în mun. Chișinău, str. Ialoveni, 98/2, ap. 28.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 18.09.2008 - 16.02.2009;

instanța de apel: 20.07.2009 - 11.02.2010;
02.09.2010 - 21.12.2011

instanța de recurs: 11.05.2010 - 29.06.2010;

- (*dispusă rejudecarea*);

28.06.2016 - 23.11.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16 februarie 2009, Sîrbu O. a fost condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 05.11.2006, în jurul orelor 01⁰⁰, Sîrbu O. împreună cu fratele său Sîrbu V. aflându-se la intersecția străzilor A. Mateevici și V. Alecsandri, mun. Chișinău, intenționat, din motive ostile, l-au maltratată pe cetățeanul Turciei, Erdogan Coșkun, aplicându-i mai multe lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea capului, feței, toracelui, abdomenului și membrilor, provocându-i vătămări corporale medii, care duc la o dereglare îndelungată a sănătății.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Erdogan Coșkun a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2.1. Cauza penală în privința lui Sîrbu V. a fost disjunsă într-o procedură separată.

2.2. În temeiul art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, examinarea cauzei penale a avut loc în lipsa inculpatului Sîrbu O., care a încălcat măsura preventivă sub formă de obligare de a nu părăsi localitatea, motiv pentru care prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 decembrie 2008 (f.d.190-191, vol. I), în privința lui a fost aleasă măsura preventivă - arestul cu anunțarea în căutare, iar cauza a fost examinată în absența acestuia, dar cu participarea apărătorului (f.d. 177-222, vol. I).

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat, repunerea în termen de declare a apelului, rejudecarea cauzei cu aplicarea unei pedepse mai blânde, invocând că, nu s-a prezentat la examinarea cauzei deoarece ar fi fost bolnav.

Adiționat, inculpatul a indicat că, anterior nu a fost condamnat și la caz este prezentă o neconcordanță între infracțiunea comisă și pedeapsa aplicată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010, apelul declarat a fost respins ca inadmisibil, cu menținerea fără modificări a sentinței.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, pe tot parcursul examinării cauzei, inculpatului i-au fost respectate toate drepturile și interesele de către avocatul Diaconu D. în baza mandatului din 16.09.2008 (f.d. 159), care a fost prezent la pronunțarea sentinței integrale (f.d. 210-217) și nu s-a folosit de dreptul de a o ataca.

Totodată, instanța de apel a constatat că, semnătura din apel nu corespunde cu semnăturile depuse de inculpat la urmărirea penală pe diferite acte procedurale și prin urmare instanța a pus la îndoială faptul că inculpatul ar fi scris și semnat cererea de apel, de vreme ce ruda acestuia Sarivan M., care a prezentat instanței de apel mandatul avocatului Chitoroagă I., a confirmat că inculpatul este plecat peste hotare, iar ulterior avocatul fiind telefonat a înștiințat că cu el nu a fost încheiat vre-un contract în vederea acordării asistenței juridice în instanța de apel.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul, care a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, invocând că instanța de apel în mod eronat a apreciat faptul că, cererea de apel nu ar fi fost semnată de dânsul, fapt ce nu poate constitui un impediment la declararea apelului, deoarece semnătura de pe apel îi aparține, iar neprezentarea sa la examinarea cauzei în instanța de apel nu ar însemna renunțarea la acesta, atât timp cât nu a fost înaintată o cerere privind retragerea acestuia.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 iulie 2010, a fost admis recursul declarat, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

8. În motivarea decizie adoptate instanța de recurs a menționat că, instanța de apel era în imposibilitate de a constata că cererea de apel nu a fost scrisă și depusă de către inculpat, or, inculpatul a invocat despre dreptul său de ataca hotărârile judecătorești și în recursul declarat.

Faptul că inculpatul nu s-a prezentat la citarea de către instanța de apel și de altfel, nici în instanța de recurs, nu împiedică judecarea recursului, nici judecarea apelului în fond. În caz de necesitate instanța va decide despre prezența inculpatului la judecarea apelului.

Fiind în prezența acestor imperative legale, instanța de recurs a constatat că, la judecarea apelului de către instanță, a fost ignorat principiul accesului liber la justiție, precum și principiul nemijlocirii, egalității și contradictorialității examinării probelor de către instanța de judecată.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2011, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea în vigoare a sentinței.

Termenul executării pedepsei de către Sîrbu O. urmând a fi calculat de la data reținerii acestuia.

10. În motivarea decizie adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, cu toate că în ședințele instanțelor de judecată inculpatul Sîrbu O. nu s-a prezentat, în cursul urmăririi penale inculpatul vina în săvârșirea infracțiunii a recunoscut-o și chiar în apelul său nu contestă vinovăția imputată, ci doar pedeapsa aplicată (f.d. 232 voi. I).

Cu referire la aplicarea felului și măsurii de pedeapsă inculpatului, instanța de apel a menționat că prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii comise și prejudiciul cauzat, care nu a fost recuperat, concluzionând astfel că corectarea și reeducarea lui este posibilă numai cu izolarea lui de societate, cu numirea unei pedepse sub formă de închisoare, cu executare în penitenciar de timp semiînchis, pe un termen minim prevăzut pentru infracțiunea comisă.

Prin urmare, instanța de apela a conchis că, condamnarea inculpatului cu executarea condiționată a pedepsei, conform prevederilor art. 90 Cod penal, este imposibilă din motivele indicate mai sus, cât și din faptul că dânsul, s-a sustras

cu bună știință de la examinarea cauzei în fond și în instanțele de apel și recurs, părăsind locul domiciliului său, ascunzându-se de organele de urmărire penală și judecată.

Totodată, instanța de apel a conchis, că asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite urmează să hotărască instanța civilă, deoarece la materialele cauzei au fost prezentate xerocopii a materialelor medicale și bonurilor de plată, însă nu originalele acestora.

11. La 03 iunie 2016, împotriva deciziei instanței de apel, declară recurs ordinar inculpatul Sîrbu O., care, indicând prevederile art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și dispunerea suspendării condiționate a pedepsei stabilite.

În motivarea recursului ordinar, inculpatul invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel și descrise la *pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că a fost nevoit să plece la muncă peste hotarele țării, deoarece la moment soția sa Donici I. este însărcinată și are la întreținere trei copii minori, neavând nici un ajutor material, iar unul dintre părinți este bolnav, fiind invalid de grupa II și în baza celor expuse solicită examinarea posibilității aplicării în privința sa a prevederilor art. 90 Cod penal.

Adițional, recurentul menționează că, întrunește condițiile legale pentru aplicarea în privința sa a prevederilor *Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM.*

11.1. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, invocând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece temeiurile invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Cu toate că recurentul face trimitere la art. 427 Cod de procedură penală, acesta nu a indica concret un temei din cele 16 prevăzute pentru declararea recursului, însă invocă că, în speță nu au fost identificate careva interdicții de

aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, iar la moment soția sa este însărcinată și are la întreținere trei copii minori, neavând nici un ajutor material și unul dintre părinți este bolnav fiind invalid de grupa II, semnalizând, astfel, temeiul prevăzut la pct. 10) a normei procesual penale menționate, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor contestate.

Motivul recurentului, precum că instanța de fond incorect a individualizat pedeapsa și neîntemeiat nu a aplicat în privința sa alte pedepse alternative, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că, potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal menționează, că la stabilirea pedepsei inculpatului, atât prima instanță, cât și cea de apel, au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia și corect au conchis că inculpatul a comis o infracțiune gravă din intenție, de un grup de persoane, și-a recunoscut vina în săvârșirea acesteia, însă, paguba materială nu a fost recuperată, totodată inculpatul s-a ascuns de la prezența în instanță, cauza penală în privința acestuia fiind examinată în ordinea prevăzută la art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, prin urmare corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse cu închisoare.

Colegiul penal atestă că, sancțiunea art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Sîrbu O., la momentul pronunțării sentinței prevedea pedeapsa închisorii de la 3 la 6 ani.

Însă, în cauză deferită judecătii, se constată că, Sîrbu O. a fost condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. După care, legalitatea sentinței a fost verificată de instanța de apel, care a menținut condamnarea, statuând că, prima instanță corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și just a individualizat pedeapsa stabilită în privința acestuia. Or, criticele apelantului în partea ce ține de solicitarea casării sentinței în latura pedepsei, au fost respinse, ca nefondate.

La baza acestei concluzii, instanțele judecătorești au acordat deplină eficiență prevederilor legale enunțate supra, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de prevenirea de a săvârși infracțiuni noi.

Colegiul penal menționează că argumentele inculpatului, precum că la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză, precum că el și-a recunoscut vina și condițiile de viață ale familie, nu pot fi reținute, deoarece recunoașterea vinei este o circumstanță atenuantă, mai mult că această circumstanță este un drept al inculpatului, care deja a fost luat în considerație de către instanța de fond la aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, adică pedeapsa minimă prevăzută pentru săvârșirea infracțiunii de *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății de două sau mai multe persoane*.

Alegațiile inculpatului, precum și copiile certificatelor anexate la cererea de recurs, cu referire la situația familie, nu constituie, în opinia instanței, temei de individualizare a pedepsei în sensul aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința acestuia.

În continuare, Colegiul statuează că nu poate fi soluționată solicitarea recurentului referitor la absolvirea de pedeapsa stabilită în condițiile *Legii nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova*, or potrivit art. 10 lit. k) al acesteia, prezenta lege nu se aplică persoanelor învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată.

Prin urmare, ținând cont de cele menționate și reieșind din faptul că instanța de recurs nu deține date referitoare la restituirea daunei materiale de către inculpat, nu va pune în discuție posibilitatea aplicării Legii nominalizate, însă, în acest sens, inculpatul are posibilitatea de a se adresa în instanța de

judecată din raza de activitate a organului sau a instituției, în care își execută pedeapsa, în ordinea prevăzută de art. 469 alin. (1) Cod de procedură penală.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Colegiul penal consideră relevant de a specifica că, argumentele invocate de recurent în cererea sa de recurs au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, deoarece după conținutul lor sunt similare celor consemnate în cererea de apel, respectiv asupra acestora instanța de apel s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată, așa cum este indicat și în *pct. 10. din prezenta decizie*, soluție pe care instanța de recurs o consideră legală și argumentată, însușind argumentele ei, reiterarea cărora nu mai este necesară (*cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*).

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescrise la art. 414 - 418 Cod de procedură penală, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

13. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Sîrbu Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2011, în cauza penală în privința lui *Sîrbu Oleg Ilie*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 decembrie 2016.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti